

Jendes den ikke — maasse ville vi her i Saalen kunne faa en Anthydning af, hvorledes man i den Retning mener at ville stille sig — saa er det forgæves, hvad vi her i den Henseende ville træffe Bestemmelse om. Saa megen Sympati, jeg i Virkeligheden kan have for den Del af Lovforslaget, som angaar Enighedstamre, saa er der dog altsaa paa det her omtalte Punkt — med Hensyn til den Maade, hvorpaa de ere foreslaaede organiserede — et Ønske hos mig om at gaa en noget anden Vej, den som tilstrækkelig klart og tydeligt er antydet i den Bestænkning fra Kommissionens Mændretal, jeg har hentydet til. I øvrigt kan jeg med Hensyn til de ikke faa andre Spørgsmaal vedrørende Enighedstamrene, som straks rejse sig, hvilke Sager de skulle omfatte, hvorledes deres Virkemaade skal være, og hvilken Betydning deres Afgørelse skulde have, om man skal følge Frivillighedens Vej, ganske slutte mig til den ærede Forslagsstilleres Tanke. Jeg tror, det er nødvendigt, navnlig naar man kommer ind paa en Institution, som er noget ganske nyt hos os, men som Tiden vistnok nu kræver, i alt Fald som et første Skridt, at prøve sig frem ad Frivillighedens Vej og se, om man ikke paa den Maade kunde opnaa at skabe gode og ønskelige Forhold mellem Arbejdere og Arbejdsgivere.

Noget anderledes end med Hensyn til dette 2det Afsnit af Lovforslaget ser jeg paa det 1ste, som handler om Arbejdsretter. Jeg havde der hast i Sinde at udtale mig noget udførligere, men efter den indgaaende Kritik, som den højtærede Justitsminister har givet af denne Del af Lovforslaget, skal jeg indskrænke mig til ganske faa Bemærkninger, idet jeg erkender, at i det væsentlige har jeg set paa samme Maade som han paa denne Del af Lovforslaget. Jeg vil dog gøre et Par Bemærkninger med Hensyn til den Dntale, som den ærede Forslagsstiller stænkede den Procedure, som efter § 12 skulde foreslaas indført for Arbejdsretterne. Han nævnte, at naar det der bestemmes, at Forhandlingen for Retten skal foregaa mundtlig, skal Meningen dermed kun være den, at der ikke skal udtales Indlæg, men at Protokolltilførsel skal ske. Jeg vil sige, at hvis det er den virkelige Mening, er det lidet heldig udtrykt, og saa maa jeg erkende Berettigelsen af den højtærede Justitsministers Kritik paa dette Punkt. Det vil i Stedet for en Vettelse sammenlignet med den summariske Fremgangsmaade, vi have her, blive en langvarig og besværlig Processform. Jeg tror ogsaa, at man forvarligt kan opgive Tanken om at appellere

saadanne Sager til højere Ret; naar man her indretter en Domstol, hvor man har sikret den særlige Sagtyndighed eller rettere Sagtyndighed Afgang til at deltage i Afgørelsen, saa mener jeg, at det kunde være forvarligt at sætte Grænsen betydelig højere op end som her foreslaaet til 100 Kr., man kunde gaa til 200, ja 300 Kr. Alle Sager, som ere derover, maa da henlægges til Afgørelse ved de almindelige Domstole. Det maa ogsaa fremhæves, at naar man ser nøjere paa de Regler, som ere givne i § 3, om hvilke Sager, der skulle for saadanne Arbejdsretter, vil det være et meget begrænset Antal, som vil komme ind derfor. Der er en anden Enkeltighed, som jeg, idet jeg som sagt henviser til de nylig faldne Udtalelser, skal fremhæve; den har været mig ret stødende. Det er i § 2, sidste Stykke, hvor der tales om, at Arbejdsretten skal paakende Arbejdsstridigheder opstaaende i Virksomheder, hvis Arbejdssteder ere beliggende i den eller de Kommuner, som Arbejdsretten omfatter. Hvis jeg ikke misforstaar denne Bestemmelse, vil den føre til indgribende Forandringer i de Regler, som bestemme en Persons Børneming. Jeg skal vel ikke gøre absolut Indsigelse imod en saadan Afsvigelse, men jeg tror dog, at der ikke er ringe Betænkelse ved at gaa ind derpaa. Alle de Betænkelse, som saaledes ere fremdragne med Hensyn til dette Afsnit om Arbejdsretter, gøre, at jeg hellere vilde se dette Afsnit helt udeladt af Lovforslaget. I Virkeligheden kunne Enighedstamrene staa paa egne Ben, forudsat at man ikke, som den ærede Forslagsstiller har villet, ved den Maade, hvorpaa de foreslaas dannede, nyttede dem sammen med Arbejdsretterne til en uadskillig Enhed. Der er saa meget mindre Grund til at gøre dette, som de sidste dog ere virkelige Domstole, som træffe Afgørelser, der ved Statsmagtens Autoritet kunne fremtvinges, medens det ved Enighedstamrene er en frivillig Sag, om der overhovedet naaes til nogen Voldgiftskendelse. Jeg tror derfor, at man rolig kan udelade hele Afsnittet om Arbejdsretter, og det Indtryk, jeg har faaet af den ærede Forslagsstilleres Udtalelser, er, at heller ikke han holder særlig stærkt derpaa. Han fremhævede et Argument til Fordel for Arbejdsretter, det, at i saadanne Arbejdsretter, som jævnlig holde Møder navnlig i større Byer, vil der hyppig gives Anledning for Arbejdere og Arbejdsgivere til et Samarbejde, som kunde bære gode Frugter for et godt Forhold mellem dem. Det er en Betragtning, som jeg selvfølgelig ikke kan og ikke tør bestride; men jeg maa sige, at naar man strider til at indrette en egentlig Domstol, som til